

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Égész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Évzárás előtt.

Még csak rövid pár nap választ el az új esztendő beköszöntétől s az év végével itt az ideje, hogy mindenki számot vessen magával a még teljesítendő kötelezettségeire nézve. Ez alól a kötelezettség alól lapunk kiadója sem vonhatja ki magát, már pedig ő csak akkor felelhet meg sok oldalú kötelezettségeinek, ha ugyanezt vele szemben megteszik mindazok, kik még a multa nézve tartozásaikat ki nem egyenlítették.

Lapunk mult számában jeleztük volt már, hogy az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület előkészítő munkálatai már eddig is nagy mértékben igénybe vették az ideiglenes elnökséggel megbízott szerkesztő szerény anyagi erejét s még az eddigi költségek korán sem elegendők, mert az alapszabályok küszöbön álló jóváhagyása után következik az alakuló gyűlés összehívásával, a már jóváhagyott alapszabályoknak több nyelven való kinyomatásával és a szükséges utazásokkal fölmerülendő kiadások hosszú sorozata, már pedig egyéb segélyforrások híján mindezeket az ideiglenes elnöknek sajátjából fog kelleni ha nem is végleg földözni, de legalább előlegezni.

Ilyen viszonyok közt ismét csak azokhoz kell fordulnunk, kik a közügy érdekében folytatott nehéz küzdemünkben eddig is hűségesen támogattak, tudniillik lapunk tisztelt olvasóihoz, kérve őket, hogy eddig kitartásukban továbbra

is maradjanak meg s ennek bizonyágául részben régiebb hátralékaikat, részben pedig a jövő évre szóló előfizetéseiket még az év vége előtt beküldeni sziveskedjenek.

A röpirat is megjelent és az eddig megrendelőknek szét lett küldve, de a példányok számai még mindig gazdátlanul hevernek, már pedig ennek kiadásába is tekintélyes összeget kellett befektetnünk. Azt hisszük hogy lapunk tisztelt olvasói közt alig fog akadni egy is olyan, ki ezt az érdekes munkát magának megszerezni nem óhajtana s ez a hitünk azzal bizhat, hogy az előfizetési díjakkal egyidejűleg a röpiratot is tömegesen fogják megrendelni.

Most, mikor küzdelmünk vége felé közeledik, szégyen lenne a biztos diadal előtt visszavonulnunk, miért is fölkerjük összes eddigi harczos társainkat, hogy támogatásukban nem csak maguk továbbra is részesíteni, hanem új hiveket is toborozni sziveskedjenek.

Visszontlátásig a talán boldogabb újévben!

Az „Erdészeti Ujság”
szerkesztője és kiadója.

Karácsonyi elmélkedés.

A keresztény nép legnagyobb ünnepe a karácsony, a mi érthető is, mert hiszen ekkor született az, ki megváltotta az egész emberiséget s a megváltást nem csak pusztán szóval hirdette, de tettel is bizonyította akkor, midőn saját vérét ontotta a bűnös emberiségért s vértanu halált szenvedett a Golgotán. Az Isten vég nélküli nagy kegyelmessége adta őt a

világnak s nem is biborba, bársonyba, hanem a szegénység mezébe öltöztetve. Nem palotában látta meg a napilágot, hanem istálónak a jászlabán s az első meleget nem az emberi könyörületesség, hanem az okatlan barmok nyújtották neki, rálehelvén parányi gyöngé testére. Nem ismerte sem gyermekkorában, sem férfi éveiben a fényt, pompát, kényelmet, fényüzést, hanem a nyomor volt az ő iskolája. Nem a fényárban uszó paloták kristály üvegén, hanem az istáló szerény ablakából szűrődött ki az a fényesség, mely hivatta volt majdan bevilágítani az egész világot. Fejedelmek, királyok, császárok fénye, kik hajdanában világrészekben uralkodtak, kik előtt a népek milliói fetrengtek a porban, elveszett a sötétségben, csak gyöngé nyomot hagyva maga után, az Isten fiának, ki mindenki előtt megalázta magát, ki nem tudta, mi a büszkeség, ki nem kereste a föld javait és dicsőségét, hírét, fényességét évezredek nem tudták elmosni, s nem is fogják a jövő más évezredek sem elmoshatni soha. Hire, neve élni fok örökkön örökké, dicskoszorúvá vált tövis koronájának fényessége örök világító szövéténeke marad az emberiségnek. És jól van ez így, mert vajjon mi lenne belőlünk, a homályban tévelygő szegénny halandókból, ha lelkünk sötétségét el nem oszlatná a hitnek fényes lángja?

Nem csodálkozhatunk tehát, ha ezen a nagy napon bizonyos ünnepi hangulat tölti el lelkünket s vallásos elmélkedésekbe merülünk.

Olyan jól esik nekünk ilyenkor az a tudat, hogy nem csak a vagyon, hatalom az, mely üdvösségre vezethet, hanem a szegénységből is nagy javak támadhatnak, csak meg legyen ahhoz az elegendő lelki erő.

Ilyen elmélkedések közt akaratlanul is eszünkbe jut az a küzdelem, melyet az erdészeti és vadászati altiszti személyzet folytat jobb-létének kivívása céljából. Ennek a küzdelemnek a csirája sem fényes palotákban kelt ki, hanem szerény hajlékokban s az abból kikelt eszme is nem amazokat, de ezeket keresi föl s azokban lassan bár, de annál biztosabban, föltartóztathatatlantul terjed tovább és tovább. Az a parányi mécs, mely elejével alig hogy pislogott, ezrek és ezrek lelki világába veti mind jobban erősödő fényt.

Az Üdvözítő a szegények, az özvegyek és árvák hajlékát kereste fel, vigasztalást, meglegedést terjesztve azokban s boldogok lettek azok, a kiket fölkeresett, a kiket az ő szomorúságukban megvigasztalt. Mi is akkor, midőn az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segély egyesület nagy és nemes eszméjét magunkévá tettük, annak hű szolgálivá szegődtünk, a szegények, de kivált

TÁRCZA.

A Sirvölgy története.

Borus, szürke deczemberi nap volt. A hó nagy pelyhekben hullott alá, játszó lebegéssel, csendesén, méltóságosan. Majd éles szél támadt, szárnyaira kapva a könnyű pihéket és sodorva a háztetőkön pihenő könnyű havat a járó-kelők szemei közé. Nem sokára már egyes helyeken egész torlaszokat alkotott a hófúvás, munkát adva az embereknek, hogy magukat eltemetett lakásaikból kiáshassák. Szóval olyan idő lett, melyre azt szoktuk mondani, hogy a kutyát sem érdemes kiereszteni a házból.

Ilyen pogány időben ballagtam át a közelben lakó egyik idősebb kartársamhoz látogatóba, mi nem is csoda, mert hiszen a magamfajta legény embernek nem a

legkellemesebben telnek napjaim szomorú és sivár magányomban s ha különben is nem lett volna hivatalos teendőm ott, indokoltá tette kirándulásomat a kolléga szép leányának, Marcsának hamiskás két szeme, melyekbe olyan szívesen be-bepillantottam.

Az öregot nagy munkában találtam: lapátolta keményen az udvarába összetorlódott havat. Kemény munka volt, mert daczára az erős hidegnek, melyet még fokozott a sivitó északi szél, csak úgy gyöngyözött izzadságtól a homloka.

Természetes, hogy mint tüzes vérű fiatal ember nem nézhettem fáradozását összetett kezekkel, hanem hamarosan másik lapátot ragadva megmutattam hogy legény vagyok a magam talpán. Így kettős erővel csakhamar elkészültünk a munkával, melynek eredménye természetesen csak ideig-óraig látszott, mert éjjel és újabb hófúvások csakhamar eltakarták a kiásott ösvényeket.

A szép Marcsa pedig ott állt a pitvar ajtajában, kecses fejét beburkolva a nagy kendőbe, hogy csak a

az özvegyek és árvák boldogulását tartjuk szemeink előtt s valamint az Isten fiának az általa hirdetett tanok nemes és igaz volta erőt adott nem csak a szegénység, hanem a legmélyebb megaláztatás és a gyalázatos halál elviselésére, hasonló módon nekünk is erőt ad és kitartásunkat edzi és fokozza a mi küzdelmünk végeztéljének igaz és nemes volta s nem hágy minket elkedvetlenedni, kifáradni.

„Hagyjátok hozzám jöni a kisdedeket!” mondta az Üdvözítő. Mi is hasonlóképp a kisdedeket akarjuk majdan magunkhoz venni s őket jóltartani a mi fáradságos és nehéz közelmekkel teljes munkánk gyümölcsével s midőn ezt tesszük, eszünkbe jut az, hogy valamit egygyel ezek közül jót cselekedendünk, azt az értünk mindnyájunkért halált szenvedett Isten fiával cselekedezünk azt.

Egy-egy köny, melyet itt a földön letörünk a szenvedők arczáról, drága gyöngyként lesz a menyben ami cselekedeteink könyvébe bevezetve s ha itt a földön nem is ér jutalom, annál nagyobb lesz az a másvilágon.

Midőn pedig ebben fáradozunk, az egész művelt világ tiszteletét és becsülését vivjük ki magunknak, mert valamiképp az Üdvözítő sem azért jött a világra, hogy lerontsa a törvényt, hanem azért, hogy azt kiegészítse, azonképpen minket is minden cselekedetünkben a törvény tisztelete és szeretete vezet.

A igazságnak meg van a maga létjogosultsága s pusztuljon el bár minden ezen a világon, az megmarad örökké. A mi ügyünk is igaz s így nem lehet annak elpusztulnia, hanem előbb-utóbb diadalra fogjuk azt vezetni s akkor méltán fognak vigadni azok, kik kivívásához hozzájárultak s elzenghetik az angyalokkal:

„Dicsőség az Istennek a menyekben és békesség a népnek a földön!”

Béke legyen velünk mindnyájunkkal!

Mi a teendőnk?

Mióta lapunkat, az Erdészeti Ujságot megismertem, bajtársaimat — mert hiszen nekünk erdészeti és vadászati altiszteknek csaknem kivétel nélkül mindnyájunknak van valami bajunk s így ez a megszólítás méltán megillet — többször felszólítottam, hogy ne sajnálják évnegyedenként az a két koronát, hanem álljanak be ők is az előfizetők sorába, mert hiszen valamennyi lap között ez az egy a mi őszinte, önzetlen jó barátunk, kinek bajainkat elpanaszolva azokon legalább némiképp enyhítünk, mert hiszen nagy könnyebbiséget okoz már az is a szenvedőnek, ha bűját baját elpanaszolhatja s legalább némi vigasztalásban részesül, vagy pedig ha látja, hogy a bajok dolgában nem áll egyedül. Válaszuk rendesen kicsinyes kifogásokból állott, de akadt a kifogások közt olyan is, mely felébresztette figyelmemet s mely csakugyan megszívlelendő, ugyanis az, hogy lapunkban nagyon kevés az olyan közlemény, mely tapasztalati tényeket tartalmazna

két hamis szeme, meg a fitos orra lászott ki belőle.

— Hát te is itt vagy? — szólta rá az atya — jobban teszed bizon, ha befordulsz a házba és hozol nekünk egy pohár jó meleg teát, mert bizon megérdemeltük.

A leány erre a szóra pirulva beosont s nyomon követték mi is és letelepedtünk a szép fehér abrosszal leterített asztal mellé.

— Nos, öcskös, — szólta az öreg kolléga — hát készeu vagy már a tűzifa számbavételével? Közeledik a kzrácsosny s a szegény favágoknak péuzre van szükségük, így hát sietnünk kell a bérfizetéssel.

— Ugy bizon. könnyű neked itt a havat lapátolni, de mennél csak ki a Homokosra ebben a fánya időhen, ott majd másképp beszélnél: — feleltem én

— Bizoo utálatos egy idő; reggelre megint úgy eltemet a hó, hogy ki sem birunk mozdulni. Hát osztán hány favágód is van?

— Ugy harmincz körül — félelem — lesz velük vagy három napi munka, el is jöhetnél kissé segíteni.

— No, no, — szól az öreg — hisz' tudod, hogy még mindig segítettünk egymáson.

— Hát te menyire vagy a sirvölgyi vágással? — kérdém.

Az utolsó szavaimnál lépett be Marcsa a párolgó teával, éppen jókor, hogy azokat meghallhassa.

— Igaz bizon, apukám, már régen igéri, hogy elmondja a Sirvölgy történetét, most beválthatná az ígétét, mert ma már úgy sem megy az erdőbe.

— Jól van no, Mariskám, ülj hát ide közénk, most majd elmondom,

Rágyujtott az öreg a pipájára s hozzá kezdett az elbeszéléshöz:

Régen volt, az, még abban az időben történt, mikor a kutyafejű tatárok pusztítottak szegény hazánkat. Abban a várban, melynek romjai még ma is láthatók, élt a hatalmas várúr gyönyörűséges ifju feleségével és két gyermekével boldogan. Egy szép nyári nap délutánján az ifju asszony a kis fiúcskával és leánykával kiment az erdőbe sétálni s már be is

s melyből más kartársaknak is némileg okulni lehetne.

Az utóbbi kifogás fölött elgondolkozva csakugyan rájöttem arra, hogy ezen a téren még mindig nagy a hiány, mert igaz ugyan, hogy a tisztelt kartársak némelyike félre téve a kényelmet tollat ragad s leírja az ő évi erdősítési munkálatait vagy vadászati élményeit, de még egyetlen egy sem tette azt olyan módon, hogy abból másnak is okulni lehetne.

Szerény véleményem szerint az ilyen közleményeket nem csak úgy futtában kellene megírni, hanem közölni egyuttal az erdősítési munkálatok minden mozzanatát a vetéstől kezdve. Így közlendő lenne, hogy a vetéshez mennyi munkaerő lett felhasználva a s ezért mennyi munkabér kifizetve a talaj előkészítésének munkáját is beszámítva; milyen terület lett a vetés alá felhasználva, milyen a talaj minősége. Közlendő az elvetett mag beszerzési forrása, ára s ha saját termésű maggal történt a vetés, a gyűjtésénél felmerült költségek, a mag mennyisége és minősége; mily távolságu sorokba vagy foltokba történt a vetés; hány nap multán lehetett a vetés után a kelést észlelni; mennyi napszám lett felhasználva s mennyihez került a területnek a vetés alá való megmunkálása, a vetés, az első, második és harmadik kapálás, a gyomlálás, és öntözés, végre pedig hány egy éves csemetét olvasott meg közlő szaktárs az így körülírt munka eredményeképpen; mennyi lett az erősebb s mennyi a gyengébb csemete s milyen befolyásoknak tudható be az utóbbiak visszamaradása vagy pedig a jó siker minek tulajdonítható. Abban az esetben, ha áttelelt maggal történt a vetés, hasznos dolog leírni az átteleltetésnél alkalmazott módot és annak eredményét, illetve a magnak kipróbált csiraképességét.

Ugyanilyen eljárás követendő az ültetésnél, illetve

erdősítésnél is, leírva először a talaj minőségét, azután a beültetett terület nagyságát, a kiültetett csemeték nemét, korát, számát, azok kiemelési, csomagolási és szállítási költségeit, az ültetésnél felhasznált napszámok számát és az ezekre tett kiadásokat s végül közölve azt, hogy szeptember végén milyen eredmény mutatkozott százalékokban, itt sem mulasztva el a siker vagy sikertelenség tapasztalt okait megemlíteni.

Hasonlóképpen kellene eljárni a vadászati közleményeknél is, mert egy-egy vadászatnak a leírása lehet ugyan kedves és mulattató olvasmány, de nekünk nem csak mulattatásra van szükségünk, hanem tanulásra és tapasztalataink gazdagítására is. Így nem csak a vad lelövése irandó meg, hanem az annak nevelése és védelme körül követett eljárás is, különösen a téli etetés módja a szabadban és vadaskertben, a fáczán és fogoly befogása és azok téli apolása. Nagy súlyt fektetek még a ragadozók irtásánál követett eljárás különféle módjainak tüzetes leírására és azok gyakorlati hasznának és eredményének közlésére.

Teljesen meg vagyok arról győződve, hogy valamint egy sincs köztünk olyan, kire rá nem férne tudásának bővítése, úgy nem fog akadni olyan sem, kinek bizonyos saját tapasztalatai nem lennének, melyekből a többiek hasznót huzhatnak. Ilyen módon hamarosan nem csak tanulságosabbá, de kedveltebbé s ez által elertjedtebbé tehetnők lapunkat s a mi fő dolog, hasznos munkát végeznénk az erdészet és vadászat szolgálatában is. Mindezeket pedig ne várjuk magától a lap szerkesztőjétől, mert hiszen az ő feje sem káptalan és egyébként is elég dolgot ad neki a beküldött közlemények tanulmányozása, átdolgozása, javítása, gyakran újból való leírása és megfelelő csoportosítása és egyéb teendő, mely a lap összeállításánál felmerül,

esteledett, még sem jöttek vissza. Ekkor jelentette az egyik hajdu, hogy az erdőben tatárok czirkálnak. A vár ura, ki már aggódott családja hosszú elmaradásán, nyomban magához vette harcosainak egy részét s kirohva az erdőre, csakhamar elriasztatta a félelmes ellenséget, de daczára a diadalnak, bevonulása a várba mégis nagyon, de nagyon szomoru volt. Bizon nagy baj is történt az erdőben. A vár urnőjét halva hozták vissza, a kis fiu pedig eltűnt; azt magukkal vitték a kutyafejű tatárok. Hiába keresték mindenfelé, annak bizon nyoma veszett.

A szegény gazdag vázur élete most már szomorúsággá vált; egyedüli gyönyörűsége szépséges leánykája volt, de azt őrizte is úgy, mint a szemefényét. Évek teltek el, mikor egyszer arra felé fordult egy erdélyi fejedelem nagy kíséretével s három napot töltött a várban. Kíséretében volt egy daliás ifju is, kinek éppen elegendő volt az a rövid három nap arra, hogy a szépséges várkisasszonyba halálosan bele szeressen de mi haszna? a fejedelem tovább utazott s neki is mennie kellett a többi kísérettel.

Eltelt egy pár év ismét, mikor egyszerre újból

betoppant az ifju a várba s szolgálatot kért. Senki sem ismerte fel már, hanem mert ügyes fiu volt, hát felfogadták udvari vadásznak, lakást adván neki a várkastélyban.

A derék ifjut csakhamar mindenki megkedvelte s már vagy két éve lakott a várban, midőn egy végetes esemény történt. Egy éjjel ugyanis a vár ura — nem tudni, mi okból — sehogy sem tudott elaludni s végre is fölkelte ágyából s kiment a tornácra sétálni. A mint így sétálva leánya szobájának ajtaját előtt elhaladt, szerelmi suttogást hallott. Az ajtó nem volt egészen betéve s így sikerült neki meglátni, hogy enyeleg az ifju vadász az ő egyetlen leányával. Rémitő düh fogta el erre, de legyőzte azt s lemenve az istállókhöz, meghagyta az egyik lovásznak, hogy azonnal nyergeljen két paripát s várjon velük a vár kapujánál, azután pedig rohant vissza leánya szobájához, melynek ajtaján éppen akkor lépett ki a fiatal vadász.

— Megfogtalak, gaz csábító! — dörgé a várur, emberfeletti erővel mellen ragadva az ifjut — most

hanem igyekezzünk mi magunk emelni lapunk beltartalmának becsét és értékét s ha ezt tehetségünk szerint megtettük, az első sorban a saját testületünknek fog becsületére válni s kivívja részünkre nem csak föllebbvalóink, de az egész művelt világ tiszteletét és becsülését, a mire pedig első sorban van szükségünk.

Ezek mellett megmaradhat azután lapunk mulató része is, mert jól esik néha családjaink többi tagjainak is egy kis olvasmány s jó dolog összekötni a hasznosat a mulatsággal.

Ha az általam leírtakat a tisztelt kartársaknak csak elenyészőleg csekély része is megszívleli s a pihenésre és kényelemre szánt idejéből minden évben egy pár órát elvon, már a legközelebbi idő tanuságot fog tenni véleményem és az abban foglalt irány helyes voltáról. Én a magam részéről ezennel ígéretet teszek, hogy ezt a hasznos munkálkodást már legközelebb megkezdem, leírva az általam kezelt csemetekertnél tett munkákat, azok költségeit és eredményét. Tehát vadászüdv lapunk tisztelt olvasóinak a találkozásig.

Egy öreg jáger

LEVELEZÉS.

Ebedeczi huta 1899 december 7,

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapjának f. évi November 14-ről keltezett 7-ik számában egy cikk jelent meg azon czim alatt „Kik legyenek erdőőrök”. Ezen cikkre nézve bátor vagyok következőket felhozni:

Jóllehet, hogy úgy a magas kincstárnál mint más

uradalmaknál oly egyének — kik azelőtt cipész, szabó, asztalos, juhász s. t. b. mesterséget folytattak — erdőőri allást nyertek, daczára annak, hogy nem voltak szakoskolások, az annak tudható be, hogy alkalmasak voltak ezen állás betöltésére — és tény, hogy máig is állásukat mint tisztességes, ügybuzgó fő, — kerületi — valamint magán uradalmi erdőőrök úgy az irodában, mint gyakorlatilag dicséretre méltón be is töltik. Azt határozottan tagadom, hogy egy fél éves szakoskolás több képzettséggel és gyakorlattal bír, mint egy 10 éves erdőőr, mert oly szakoskolásnak még homályos fogalma sincs arról, mily felelőség terheli az erdőőrt úgy szolgálatában, mint azon kívül; minden esetre nagy tapintatlanságot illetve méltatlanságot követett el az illető, midőn az erdőőröket így lealacsonyítja a világ előtt; pedig még nagy kérdés, hogy vajjon mint szakoskolázott képes lesz-e az erdőőri állást szakszerűen betölteni: én Tamás vagyok benne bornirt czikke után, mert büszkeség és ostobaság egy fán terem.

Arra nézve, hogy ki mit únt meg, könnyű felelni, mert saját bemozdása szerint úr akar lenni, miután ehhez nem kell magasabb képzettség, de hogy pár forintért magának bárki is szolgálati bizonyítványt szerezhet és ezzel a T. szakvizsga bizottságot, tévútra vezetné, ez absurdum, annál inkább, mert a vizsgáló bizottság mindenestre jobban fogja tudni megítélni, vajjon ki mily osztályzatot érdemel iparkodása után, mint egy — tisztelet a kivételeknek — üres czinege fogóval bíró szakiskolázott, a kinek lehetséges, hogy félsze van attól, miszerint a bizottság megkérdi, mily magassabb képzettséggel bír s ily módon iparkodik az erdőőrök rovására mérgét kiönteni.

Hogy az erdőőrök daróc ruhát viselnek, lehet, azonban az illetőnek jobban tetszik a parádés kocsis

itt a leszámolás órája! Vedd magadhoz nyiladat s kövess!

A halálra rémült ifju szó nélkül követte urát s csakhamar lóra pattanva vágattak az erdő felé. A sirvölgybe érve, egy tisztáson szemközt álltak felajzott nyillal a kezükben.

— Lőjj hát, kutya! — ordítá magánkivüli dühében a várúr, de az ifju erre semmi hajlandóságot sem mutatott s csak szemei függtek kérőleg az ur szigorú arcán; ajkaira nem jött szó.

— No hát vessz el! — kiáltá a dühös atya s kiröpité a halált hozó nyilat.

A könnyű vessző sivitva hasította át a levegőt s éppen oda talált, a hova küldve volt, az ifju szerelmes szívébe. Egy jajszó, egy sóhajtás nélkül bukott az le paripájáról.

A várúr erre meghökkent; maga is megbánta már hirtelen haragját s az ifjuhoz rohanva feltépte véres ruháit, ekkor azonban borzasztó kiáltással össze-rogyott. A fiu mellén ott találta az anyajegyet, mely tanubizonyossága volt annak, hogy a saját fiát ölte meg.

Éppen ekkor ért oda lóhalálába a várkisaszszony is, ki értesülve a történetekről, rohant megakadályozni a szerencsétlenséget. Későn jött!

Csak annyi ideje volt már, hogy atyja az utolsó szavait még meghallhassa.

— Bátyád volt! sóhajtá a várúr s kilehelte lelkét. A nagy megrázkódás kioltotta erős életét.

Egy rémes sikoltás sivitott végig az erdőn s a meghasadt szívé szép leány oda rogyott a két kedves hullára, Ott temették el mindhármukat s innen kapta az a hely a Sirvölgy nevet.

Némán és megilletődve hallgattuk a szomorú történetet s végre újból az öreg kolléga törte meg a csendet, oda szólva a feleségének:

— No csak anyjuk tölts még egy csészével, majd az öcsém is mesélni fog neked valamit az anyósokról.

— Ne higgyen neki asszoyom, távol áll az ilyen szándék tőlem, hanem inkább kívánok mindnyájuknak jó éjszakát!

— Jobb is — felelé az asszony — menjetek aludni s álmodjátok, hogy a farsangban lakodalmaskodni fogunk.

Közli: Remete.

posztó ruhája — így hát célszerűbb volna azt felölteni, így aztán helyén volna a fizetése és ruházata is.

A mi azt illeti, hogy kik bocsájthatók szakvizsgára, arra nézve mérvadó körök bajosan fognak tőle tanácsat vagy útbaigazítást kérni, miután czikke után ítélve még sok időbe kerül, míg éretten, megfontolva tudja magát az erdőőri állásra lehetővé tenni — de tanácsolni még akkor sem.

Az egész cikk szelleme nem más, mint kenyér irigység, mely minden betűjéből kivehető s csak az sajnos, hogy talán magyar ember írta.

Miután ezeket előhoztam volna, kéréssem úgy magam mint ez uradalmi és sok más kartársaim nevében oda terjed, sziveskednék ezen pár soromat mint feleletet a szakoskolázott cikkekre becses lapjában közölni.

Ezzel maradtam Tekintetes szerkesztő úrnak megkülönböztetett tisztelettel hű előfizetője és

alázatos szolgálja

Kiss János

esztergomi főkapitányi erdőőr

A tisztelt levelező úr czáfoló sorait minden változtatás nélkül közöltük, bár némely helyen az elkeseredés olyan kemény kifejezéseket ad tollára, melyek szokatlanok s azokat kivált az előző és most czáfolt cikk írója, kit mint igen képzett és szép állást betöltő komoly embert van szerencsénk gyűlésünk alkalmából személyesen ismerni, éppen nem érdemli meg. Nézetünk szerint a vitatkozás mindig hasznos, mert módot nyújt az eszmék tisztázásához, de csak akkor mozog a helyes mederben, ha higgadtan folyik s a vitatkozókat hevük el nem ragadja, mert a harag mindig rossz tanácsadó. Az egyszeri okos atya is azt mondta csinyt elkövetett fiának: Ha nem haragudnám, most megvernélek! Különben pedig biztosíthatjuk levélíró kartárs urat, hogy a cikk éle olyan nem szakiskolázottak ellen, mint a milyeneket ő védelmébe vett, egyáltalán nem volt irányítva, mert azok mindenesetre állanak a képzettségnek és intelligenciának ama fokán, mely őket méltókra teszi az erdészeti altisztek közé sorakozni. Egyébként módját fogjuk ejteni a dolog tisztázásának egy saját álláspontunkat jelző cikkben, addig pedig békeség legyen mindnyájunkkal.

A szerkesztő.

Különfelek.

Erdészeti altisztek mulatsága. A következő kedves meghívót vettük:

Az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó erdészeti altisztek segélyegyletük alapja javára 1900 évi január hó 6-án Percsényben, a gyári vendéglő nagytermében zártkörű Táncvigalmat rendeznek, melyre kívül címzett urat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj; személyenként 1 frt; családjegy

2 frt. 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

Az ungvári derék kartársaknak jó mulatságot kívánunk s őszintén sajnáljuk, hogy sok teendők és a nagy távolság miatt azon részt nem vehetünk. Bizon szép dolog az, mikor a multság a hasznossal lesz összhangba hozva. Reméljük, hogy mint az előző években, úgy most is lesz módunk a bizonyosan szép sikerű multság lefolyását közölni.

Szivárvány decemberben. Bihar-Díószeg községben két napig szakadatlanul sűrűn esett a hó. A második napon napáldozat idején egyszerre megszakadtak a felhők és a déli és északi égbolton két gyönyörű szivárvány tűnt föl. A szivárvány oly pompás színekben ragyogott akár csak május közepén szokott. A nép mely természetesen sűrű csoportokban bámulta a ritka természeti tüneményt, a jövő esztendőre bő termést jósolt.

Ragadozó állatok irtása Délafrikában. A fokföldi parlament egyik, e célra alakult bizottsága előterjesztést tett nemrégiben a parlamentnek s ebben 360 000 forint kiadásról szól, amelyet — ragadozó állatok irtására fordítottak. Az összeg nagysága bizalmatlanságot keltett a fokföldi honatyákban, kirendeltek tehát még egy bizottságot, hogy e kérdést tanulmányozza. Az új bizottság jelentéséből azután kitűnt, hogy éppenséggel nem sok az a 360.000 forint, de sőt egyes földbirtokosok petíciót nyújtottak be a Házhhoz, avval a kéréssel, hogy tegyenek meg e tekintetben minden lehető még továbbra is, mert a ragadozó állatok okozta óriási károk rendkívüli nagy befolyással vannak az ország földművelésére. A petícióban vádolják a sakált, a hiénát, de különösen a majmok kártékonyak. Felemlítik ez utóbbiról például, hogy számtalan anyajuhot csak azért szaggatnak darabokra, hogy megihassák azoknak a tejét.

A négerrek fogai. Ujfajta és különös kereskedést üznek az amerikai fogorvosok. Utazókat küldenek mindenféle, akik négerrek egészséges fogait huzzák ki — persze pénz fejében. A néger kap néhány krajcárt s megengedi, hogy fájdalom nélkül kihuzzák egy-két fogát. Azt mondják, hogy ezek a legjobb fogak: fehérek, erősek, tartósak és csillogók. Már sok vén amerikai lump észik ilyen fogakkal, amelyek azelőtt néger gyomrok számára rágták a falatot.

Testvérgyilkosság a „hier” miatt. Gyimes-Középlakon a „hier” miatt véres eset történt. A parasztleányok a korcsmában tanakodtak azon, hogy magyarul vagy németül jelentkezzenek-e az ellenőrzési szemlén. Az egyik legény, Tankó Dénes hetykén ezt mondta:

— Ha én kapitány volnék, kikötném mint a kutyát, aki nem mond „hier”-t.

A legény öcscsét Tankó Györgyöt sértette ez a beszéd s így felelt:

— Szégyelje magát, kia magyar ember léteire ilyent mond.

Szót szót követett, Tankó Dénes előrántotta kését s azzal öcscsének mellébe szurt, aki szörnyet halt.

Az éhség hatása. Lassignardie, a francia tudós akadémia egyik előkelősége pár éve figyeli már az éhség hatását az agy működésére s most egy újabb tanulmányban számol be az eredményről, a melyből kiveszszük a következőket: Mindenekelőtt négy osztályba sorozza azokat a kiknek az éhségtől szenvedniök kell; az elsőbe tartoznak azok a kik nyereségvágyból éheznek, a professzionátus koplalók, a kik pénzért mutogatják magukat, mint Tanner,

Succi stb.: a másodikba tartoznak azok, a kik vagy valamely akut testi baj, vagy elmebaj miatt kénytelenek éhezni; a harmadikba jönnek a ok, a kik fizikai okokból nem bírják magukat kellőképpen táplálni: a szó szoros értelmében vett koldusok; hajótöröttek, bányába zártak s a többiek; végül a vallási börtölők, a kik elvből tartózkodnak a kellő táplálkozástól. Lassignardie mindenütt kutatott ilyen emberek után s elég szerencsés volt Maire nevű orvossal megismerkedni, a ki a Szent Wonore tengeri gőzösön hajótörést szenvedett s szemtanuja volt az éhség-okozta kinoknak, a mik végül deliriumba csaptak át s a szenvedőt teljesen kiforgatták a maga valóságából: elvesztvén önuralmát, emlékezőtehetségét, akaraterejét, szóval összes elméleti képességeit, ellenállhatatlanul hajtván őt extravagáns, különösen büntetésekre. Azoknál, a kik önkénytelen koplálnak, egy bizonyos ideig ezek a tehetőségek nemhogy alább szállanak, de sőt hatványozva lépnek föl. Végül Lassignardie oda konkludál, hogy az izákosság rendszeresen üzve, éppen olyan eredményeket idéz elő, mint az éhség.

Mit ér egy bajusz. Valamelyik kisebb német városkában történt. Egy vidéki földbirtokos betért a városka vendéglőjébe; egész éjjel utazott, rendkívülien ki volt merülve, nem csoda tehát, ha a negyedik korszak után elnyomta az álom. Egy diákokból álló társaság is abban a vendéglőben tartotta a frúhschoppenjét s egyiküknek pokoli ötlete támadt: leégerte szivarja tüzével az alvó ur félbajuszát. Mikor ez felébredt, óriási hahota fogadja de elszontyolodtak egy kissé, mikor látták, hogy az idegen éppenséggel nem veszi tréfára a dolgot s feljelentéssel fenyegetődzött. Be is panasolta a diákokat s a német bíró bölcsen kisütötte, hogy a félbajusz háromszáz markát ér. A pajkos diákok ki is fizették és megígérték a földbirtokosnak, hogy legközelebb leégetik a bajusza — másik felét is. Azt mondták, hogy 300 márkát megér az ilyen tréfa.

Vadász-halál. Bolemann Béla gyógyszerészlegyütt vadászgatott a nyáron Várady Sándor nevű sógorával a a kisujszállási határban. Várady egy kukoricás szélén állva lőtt a nyul után, amely nagy bukfencsel terült el a földön. A kutyák rárohantak a vadra s annyira összemaragodtak a zsákmányon, hogy Bolemann a puskatussal lépett közbe, hogy a kutyákat szétkeresse. E közben a puska ravasza megbillent, a fegyver elsült s Váradyt szíven találta a golyója. A szolnoki törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondtotta ki Bolemann bűnösnek s háromszáz forint pénzbüntetésre ítélte. A budapesti királyi ítélőtábla a most foglalkozott evvel a szomorú vadásztörténettel s Bolemann a gondatlanságból okozott emberölés vádjára és következményei alól fölmentette.

Az abauj-megyei farkasok. Téhány Mihály németii gazdaember a szomszédos, mintegy két órányira fekvő tanyájára indult taligáján. Este indult el de az utközben széjjeltört a taliga kereke s így nem tudott tovább menni. Miközben a taligát igazgatta, beesteledett s nemsokára két farkast látott közeledni Téhány, kinél hatalmas botján kívül egyéb fegyvere nem volt. Hogy a bestiákat elriaszssa, tüzet rakott az ut közepén s más tüzelőszert hiányában felégette az egész taligát. Már-már annak is fogytán volt és a farkasok ijesztő közel jöttek és megtámadták a szerencsétlen embert, mikor végre — éjfél tájban — Kassára igyekvő vásárosok kimentették Téhányt szomorú helyzetéből és elriasztották a bestiákat.

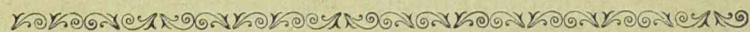
A farkasok áldozata. A krassó-szörényi Zorlenc község határában nagyon elszaporodtak a farkasok és

a behavazott vidéken válósággal rémei az utasoknak. Egy lugosi távirat szeriut Matolyák György szkenci földmives áldozata lett a fenevadaknak. A zorlenci országuton neki estek a farkasok olyan dühvel és olyan számban, hogy a szegény ember sem menekülni, sem védekezni nem tudott. A védtelen embert felfalták a fenevadak; csak a feje és lábai maradtak meg szomorú tanuságára a kocavadászoknak.

A sarkadi Toldi Miklós. Toldi Miklósnak tudvalevőleg egyik híres vitézi tette az volt, hogy mikor megtámadták a farkasok, pusztá kézzel nekik ment, megfojtotta a nöstényt és agyonverte vele a himét. Ilyenfajta dolgot cseledegett a minap Sarkadon egy tagbaszakadt öles legény, Szegedi Károly. Fekete-Erbe készült menni s az erdő szélén megtámadta egy hatalmas himfarkas. Nagy orditással rontott neki, de a legényt nem hagyta el bátorsága. Megvárta, míg a farkas neki ugrik, azután egy hirtelen fogással torkon ragadta és mindaddig szoritotta, míg a fenevad nyelvét kiöltve, el nem pusztult. Azután a vállára dobta és nagy diadallal vitte be a másfél órányira levő faluba. Ott természetesen hamarosan hire járt Szegedi Károly hőstettének s a sarkadiak most nagyon büszkék az ő Toldi Miklósukra.

Czigánymuzsika a temetőben. Mulatós, vidám fiatal emberek sirjánál szokott történni rendszeren, hogy a czigánybanda, amely annyi szép pénzt rakott zsebre a néhai gavallér fiatalember jóvoltából, elkiséri a halottat utolsó útjára s a sirja fölött kedvencz nótáit keseregteti a vonón. Az öngyilkos Dessewfy Béla nagydobosi földbirtokos megkívánta ezt a zenekísérettel történő elföldeltetést és végrendeletében is meghagyta. Így is lett. Az öngyilkost zeneszóval ásták el a sirba.

Égi tűnemény a Balaton fölött. Keneséről írják: A múlt hét egyik estéjén 8 óra után keletről indulva, az égen egy óriás fenyőfához hasonló, mindig szélesbedő fényes égitést haladt át, mely oly világosságot árasztott, hogy a többi csillagok teljesen láthatlanokká váltak, ellenben a Balaton egész hosszában mint fényes tükör volt látható. A tűnemény mintegy félóráig így tartott s az egész égbolton keresztül huzódva tűnt el a látóhatáron. A fénysávnak külső szélei tündöklő fényt árasztottak, míg közepe homályos volt.

Szerkesztői üzenetek.

Bozián György urnak, Feriese. A postautalványon nem közölte utolsó postáját s így mi a lapot Budurászára cizmeztük. Most pótlólag megküldjük október 1-től az összes lappéldányokat. — **Baka János** urnak, Bize. Szíves ajánlatára ismét egy új előfizető jelentkezett. Köszönet kifejtett buzgósgáért! Bizon ha mindenki hasonlóan buzgólkodnék, nem lehetne okunk a közönyösség elleni panaszra. — **Tamás Lajos** urnak, Pojána. A hiányzó számot megküldtük. A szakvizsgái bizonyítványt legjobban a közjegyzővel hitelesíttetni, a másolatot elkészítheti maga is; az egész alig kerül a bélyeggel együtt 3 koronába. A vadtenyésztésre tájékoztatást nyújt „A vadőr” című könyv, melyet minden könyvkereskedésben megszerezhet, az ára — talán — 3 frt. A „Vadászati ismeretek kézi könyve” 4 kötetben 20 frt s megszerezheti Grill Károly könyvkereskedésében (Budapest, IV. Dorottya u. 2 sz.). — **K. L.** urnak. Bocsanat, hogy beküldött dolgozatát nem csak kibővitenünk, de átalakítanunk is kellett. Az, hogy a várúr és vadász puskával lőttek egymásra, nem állhat meg, lévén a tatárjárás idejében a puskapor nálunk még ismeretlen valami, mert a tatárjárás a 13-ik században volt, míg a puskapor használatával csak egy évszázad múlva találkozunk s akkor is inkább csak a hadviselés, nem pedig a vadászatnál.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brauswetter János
Szegeden.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT
a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

egujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjalag megbízott
a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítettnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.
Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg udvari szállítói.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.